

Вогник свічки відбивався у срібному якірці, що виблискував на шії моєї сестри. Жалюгідна прикраса, яку б Евлалія нізачо не почепила на себе. Вона полюбляла прості золоті ланцюжки й вишукані оздоби з діамантів. А не щось... таке. Очевидно, прикрасу обрав для неї тато. Я торкнулася своїх чорних перлів, воліючи окрасити сестру чимось стильнішим, та носії опустили віко домовини, перш ніж я розщепнула намисто.

— Ми, Люди Солі, повертаємо це тіло в морське царство, — виголосив Верховний Моряк, коли дерев'яна труна стала зникати у відчиненій крипті.

Я щосили намагалася не зважати на лишайники, якими поросла її роззявлена паща, що заковтувала домовину. Старалася не думати про сестру, котра ще якихось кілька днів тому жила, дихала й пломеніла теплом, а відтепер спочиватиме навіки. Силкувалася не уявляти, як тонке дно її смертного ложа бубнявіє від вологості й солоної води, аж поки не трісне — й тіло Евлалії змиє в морські глибини на дні нашої родинної усипальні.

Натомість я спробувала заплакати.

Знала, що так годилося б, хоча й була певна, що зараз сльози навряд чи повернуться мені на очі. Цілком можливо, що вони з'являться трішки згодом, увечері, коли проходиму повз кімнату сестри й угледжу чорні серпанки, які вкривають її люстра. Евлалія мала багатенько дзеркал.

Евлалія.

Найвродливіша серед моїх сестер. Її рожеві вуста змикалися в делікатній усмішці. Вона любила жартувати, а її світло-зелені очі завжди випромінювали радість. Чимало шанувальників увивалося біля неї ще задовго до того, коли вона стала найстаршою донькою Тавмантів, спадкоємицею татового маєтку.

— Ми народжені із Солі, ми живемо біля Солі, й коли настає час, ми повертаємося до Солі, — повів далі Верховний Моряк.

— До Солі, — повторили присутні.

Коли тато ступив ближче, аби покласти дві золоті монети біля підніжжя крипти — дар Понту за прийняття сестри до свого царства, — я наважилася крадькома обвести поглядом усипальню. У ній юрбилися жалібники у вишуканих чорних шатах із вовни й крепу, серед яких не один просив би якоїсь днини про руку Евлалії. Моя сестра раділа б присутності стількох молодих прихильників із розбитими серцями, які оплакують її смерть.

— Еннелі, — прошепотіла Камілла, стусаючи мене злегка в бік.

— До Солі, — пробурмотіла я, притуливши носову хустинку до очей, щоб вдати плач.

Докірливий погляд батька обпік моє серце. Його очі змокрили від сліз, а орлиний ніс геть почервонів, коли Верховний Моряк ступив ближче, тримаючи в руках оздоблену морськими вушками чашу із солоною водою. Відтак він простягнув її до крипти й полив домовину Евлалії, урочисто розпочавши її розкладання. Щойно він облив нею свічки біля кам'яного отвору, похоронна відправа добігла кінця.

Тато обернувся до присутніх, і серед його темного волосся блиснуло широке сиве пасмо. Хіба воно було там учора?

— Дякую, що прийшли попрощатися з Евлалією, — його голос, зазвичай такий гучний і виразний, коли він звертався

до лордів при дворі, зараз непевно тремтів. — Запрошуємо вас до Гаймура вшанувати пам'ять моєї доньки. Ми приготували для вас їжу, напої і... — тато прокашлявся. Цієї миті він звучав радше як канцелярист, що мимоволі затинається, а не як дев'ятнадцятий герцог Саланнських островів. — Знаю, як багато означала б ваша присутність для моєї доньки.

Наприкінці тато злегка кивнув. Його обличчя було бліде як стіна. Мені негайно закортіло підійти до батька й полегшити його біль, проте Морелла, наша мачуха, уже стояла поруч із ним, міцно стискаючи його долоню. Вони побралися всього кілька місяців тому й ще досі мали б утішатися п'янкими, блаженними митями подружнього життя.

Це вперше Морелла побувала в усипальні Тавмантів. Чи почувалася вона ніяково під пильним оком, що зиркало із пам'ятникової матері? Скульптор надихався маминим портретом нареченої, пронизуючи сірий холодний мармур її юнацьким сяйвом. Хоч тіло й повернулося в морське царство чимало років тому, я ще досі мало не щотижня приходила до її крипти й розповідала, як минають дні, переконуючи себе, що вона слухає.

Мамин пам'ятник височів над усіма іншими в усипальні, навіть над надгробками моїх сестер. Крипту Ави обрамляли троянди, її улюблені квіти. У літню пору вони розросталися рожевими пуп'янками, немов ті надокучливі пухирці, які забрали їй життя, коли Аві було всього вісімнадцять.

Через рік відійшла Октавія. Тіло сестри виявили біля високої драбини в бібліотеці, а її кінцівки були неприродно повикручені в різні боки. Смертне ложе Октавії оздоблювала розгорнута книжка й цитата вайпанською мовою, якою я так і не навчилася читати.

Зважаючи на все те нещастя, яке спіткало нашу родину, смерть Елізабет видавалася неминучою. Її знайшли у ванній —

сестра лежала у воді, немов безбарвний шматок мокрої деревини посеред моря. Чутки з Гаймура розійшлися по сусідніх островах: наймички нашітували їх конюхам, торговці рибою переказували своїм дружинам, а ті залякували ними нечемних дітей. Подейкували, що це самогубство. Та більшість була переконана, що на нашу родину наслано прокляття.

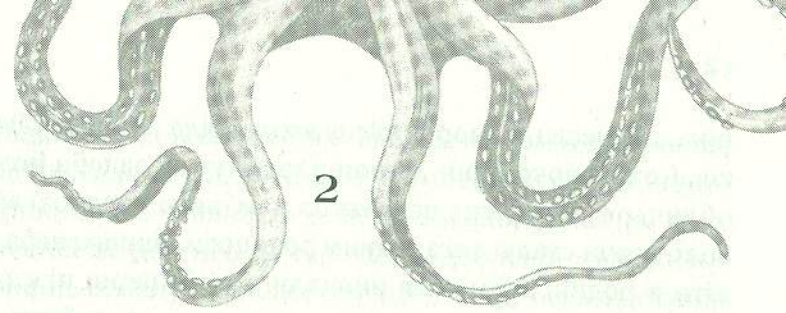
Крипту Елізабет оздобив птах. Це мав бути голуб, утім його пропорції зробили скульптуру більше схожою на мартина. Гідна данина пам'яті Елізабет, яка завжди прагнула відлетіти геть.

Яким же буде пам'ятник Евлалії?

Колись нас було дванадцятьоро — Дюжина Тавманток. Тепер ми стояли маленьким рядочком — сім сестер і я — і в моїй голові безупинно роїлися думки, чи в тих зловісних припущеннях не було частки правди. Може, ми розгнівали богів у якийсь спосіб? Чи темрява протаврувала нашу родину й відтепер заковтуватиме нас одну за одною? А може, це таки низка моторошних і нещасливих збігів обставин?

Після відправи натовп розсіявся, і люди стали кружляти довкола нас. Однак я зауважила, що вони намагалися не підходити занадто близько, висловлюючи нашій родині слова співчуття з нотками напруження у голосі. Чи це вони так виявляли шану, а чи просто побоювалися, що щось може відбитися й на них? Я щиро вірила, що це лише простацькі забобони, проте коли до мене наблизилася наша далека тітка з вузькою посмішкою на тонких губах, в її очах промайнуло те саме запитання:

«Котра з нас на черзі?»

Коли гості вирушили на поминки, я затрималася в усипальні, щоб попрощатися з Евлалією наодинці, подалі від допитливих очей. Відправивши службу, Верховний Моряк забрав чашу, свічки, морську воду й золоті монети мого батька. Перш ніж спуститися вузькою стежкою до узбережжя і податися до свого скиту, що на північному краю острова Селкірк, він зупинився поперед мене. Я спостерігала, як молоді слуги замурували вхід у крипту, викладаючи одна за одною цеглини на товстий шар розчину й дедалі щільніше затуляючи ними бурхливі течії під нами.

Верховний Моряк підніс долоню, немов приготувався благословити мене. Однак його схрещені пальці нагадували радше захисний жест.

Хотів уберегтися.

Від мене.

Без тисняви повітря в усипальні охололо й огорнуло мене, наче другий плащ. Нудотно-солодкавий аромат ладану ще й досі розносився приміщенням, змішуючись воедино із запахом солі. На острові всюди відчувалася морська свіжість, хоч би куди йшов.

Важко видихнувши, слуги припасували останню цеглину, після чого шум води стих.

Відтак я залишилася сама.

Усипальня насправді була звичайною печерою, за винятком однієї унікальної особливості: під нею протікала широка

ріка, що несла до моря прісну воду й тіла покійних Тавмантів. Кожне покоління причинялося тут до оздоби інтер'єру, облицьовуючи місце поховання кам'яною кладкою або позолочуючи стелю вигадливим розписом нічного неба. Адже діти в родині Тавмантів вивчали сузір'я перш ніж опанували літери. Мій прапрапрадідусь почав робити крипти вперше.

Під час похорону Елізабет — ще понурішого ніж Евлалії, коли Верховний Моряк не приховував, що засуджує самогубство сестри, — я лічила меморіальні дошки й пам'ятники в усипальні, аби відправа минала швидше. Скільки часу потрібно ще, перш ніж домовини заповонять увесь цей святий простір, не залишивши ані п'яді місця для живих? Коли я відійду в засвіти, то воліла б, щоб мені не ставили пам'ятника. Чи двоюрідна бабуся спочиває краще у вічному сні, знаючи, що її погруддя розглядають наступні покоління Тавмантів?

Ні, дякую. Просто жбурніть мене в морську воду й поверніть до Солі.

— Сьогодні тут згуртувалося безліч юнаків, — промовила я, стаючи навколішки неподалік ще досі вологої цегляної кладки.

Правду кажучи, мене дивувало, що вони так старанно замурували отвір. Скільки часу мине, аж поки знову не доведеться розбивати каміння, щоб відкрити крипту для котроїсь із моїх сестер?

— Брати Себастьян і Стефан Фіцджеральди. Генрі, бригадир із Вази. Й Едгар.

Провадити таку однобічну розмову з Евлалією було незвично. Здебільшого вона грала першу скрипку в усьому, до чого причинялася. Її дивовижні розповіді, сповнені дотепом, кидали в захват усіх присутніх.

— Гадаю, серед усіх жалібників вони плакали найбільше. Чи прокралася ти тієї ночі, щоб зустрітися з одним із них?

Я принишкла, уявляючи собі, як Евлалія ступає по скелі у розвіяній вітром нічній сорочці, оздобленій мереживом і стрічками, а її білу, як пелюстки лілеї, шкіру освітлює сяйво повного місяця. Мабуть, вона подбала про те, щоб мати якнайпривабливіший вигляд на таємному побаченні із шанувальником.

Коли рибалки знайшли її понівечене тіло внизу серед кам'яних брил, їм здалося, що це винесений на берег дельфін. Якщо справді існує життя після смерті, то я сподівалася, що Евлалія ніколи не довідається про це непорозуміння. Її гордовита натура не знесла б цього.

— Ти спіткнулася і впала? — мої слова розносилися відлунням в усипальні. — Тебе штовхнули?

Запитання зірвалося з моїх вуст, перш ніж я встигла обміркувати його як годиться. Я не мала ні крихти сумніву в тому, яка смерть спіткала моїх сестер: Ава занедужала, Октавія завжди була схильна втрапляти в халепи, і навіть Елізабет... Вдихнувши коротко повітря, я вп'ялася пальцями в грубу, колючкувату вовну чорної спідниці. Сестра була така пригнічена після смерті Октавії. Усі ми відчували втрату, а втім, не так гостро, як Елізабет.

Проте коли загинула Евлалія, нікого не було поруч. Ніхто не бачив, як це трапилося. Лише жахливі наслідки.

На кінчик мого носа впала крапелька води. Ще одна покотилася по щоці, а відтак тоненькі цівки почали стікатися до усипальні. Мабуть, пішов дощ. Сьогодні навіть небо плакало за Евлалією.

— Мені бракуватиме тебе, — прошепотіла я, закусуючи нижню губу. Врешті мені на очі навернулися сльози: вони